

عنوان مقاله:

بررسی احوال مسند الیه در حکایت های طوطی و بقال و پیرچنگی از مثنوی معنوی

محل انتشار:

هفتمین کنفرانس ملی افق های نوین در علوم انسانی، اقتصاد، کارآفرینی (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

معصومه ترکاونی - دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش زبان و ادبیات فارسی دانشگاه فرهنگیان

رسول بهنام - استادیار گروه علوم انسانی دانشگاه فرهنگیان

خلاصه مقاله:

بلاغت روشی است که با رعایت آن می توان بر شنونده یا خواننده تاثیر گذاشت و به سه بخش معانی، بیان و بدیع تقسیم می شود. علم معانی، یکی از ابزارهای شناخت زیبایی یک متن، می تواند معیار مناسبی در ارزیابی شعر و متن شاعر و یانویسنده باشد. در این پژوهش به شیوه توصیفی-تحلیلی و با استفاده از ابزار کتابخانه ای، اغراض ثانویه در کاربرد بلاغی احوال مسند الیه در تقدیم یا تاخیر، ذکر یا حذف، معرفه یا نکره، صفت و مقید بودن بر اساس علوم بلاغی تجزیه و تحلیل شده است. تجزیه و تحلیل کتاب مثنوی معنوی در داستان های طوطی و بقال و پیرچنگی، نشان داده است که بر خلاف نمونه مثال های ذکر شده، اغلب بیت های این دو داستان با ذکر مسند الیه بیان شده اند و تعداد جملاتی که در آنها حذف مسند الیه اتفاق افتاده است، کم و در مقایسه با ذکر مسند الیه اندک و نادر می باشند و این کاربرد هم به دلیل تاکید و تاثیرگذاری بیشتر شاعر و واژه او از ناتوانی خوانندگان و از دست دادن رشته کلام قابل توجیه می باشد. اغلب تعریف مسند الیه ها به وسیله شاعر با صفت های اشاره و بعد با ضمائر فاعلی صورت گرفته است. شاعر برای تاکید از روش جمله آوردن مسند الیه استفاده کرده است. شاعر در این دو داستان به دنبال قرینه سازی و تخصیص و تنبیه بوده و در این زمینه با تقلید مسند الیه که با وصف همراه کرده است، توانسته است به این هدفش دست پیدا کند. در این دو داستان بیشتر حذف مسند الیه ها به دلیل اهمیت مسند و تاکید بر آن بوده است. مولانا از سه روش به کار بردن (ی)، (یکی) و (او) در زمینه نکره آوردن مسند الیه استفاده کرده که اغلب مربوط به ضمیر های ناشناس می باشد.

کلمات کلیدی:

احوال مسند الیه، حکایت طوطی و بقال، پیرچنگی، مثنوی معنوی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1992769>

